

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TE-palvelut 2024

Uudistuvat työllisyyspalvelut

Minna Nieminen, työ- ja elinkeinoministeriö
6.11.2024

Kasvun ja hyvinvoinnin vahvistaminen koko Suomessa

- TE-palvelut 2024 -uudistus tukee osaltaan hallituksen keskeistä tavoitetta **parantaa Suomen kilpailukykyä, työllisyyttä ja työn tuottavuutta.**
  - Hallituksen tavoitteena parantaa suomalaisten elintasoja, kääntää maamme talous kestäväan kasvuun ja kääntää hyvinvointia uhkaava velkaantumiskehitys
  - Talouspolitiikan painopisteinä taloudellinen vakaus, työllisyys, talouskasvu sekä hyvinvointipalvelujen turvaaminen
- Hallitus tavoittelee 100 000 uutta työpaikkaa tällä kaudella. Pidemmällä aikavälillä hallituksen tavoitteena on nostaa työllisyysaste 80 prosenttiin.
  - Työvoima- ja elinkeinopalvelut ovat tässä tavoitteessa keskeisessä roolissa. Edellinen hallitus päätti tästä varsin merkittävästä alueita ja kuntia koskevasta uudistuksesta, ja sen toimeenpano on tärkeää myös meidän hallituksellemme
  - TE-palvelujen uudistuksella on VM:n arvion mukaan laskettu saavutettavan 7 000-10 000 lisätyöllistä.

Alueellisuus keskiössä, mutta yhteistä tavoitetta tukien

- Työllisyysalueet toteuttavat muutoksen oman alueensa kuntalaisten, työnantajien ja elinkeinoelämän tarpeista sekä alueen poliittisen päätöksenteon painopisteistä käsin.
- Tuloksellisuus edellyttää vahvaa yhteistyötä ja avointa vuoropuhelua, jolle jo toimeenpanon valmistelussa on luotu paljon uusia paikkoja kunnissa, alueilla ja kansallisestikin.
- Suomeen syntyy 45 työvoimaviranomaisen malli, jossa jokaisessa **organisoituminen ja toimintatavat ovat erilaisia** uudistuksen hengen mukaisesti.
- Isossa kuvassa tavoite on kuitenkin yksi ja yhteinen – **työllisyyden, elinkeinojen ja elinvoiman vahvistaminen** koko Suomessa.

Alle kaksi kuukautta historiallisen uudistuksen toimeenpanoon...

- **Kunnille ja työllisyysalueille siirtyy 1.1.2025 järjestämisvastuu pääosasta TE-toimiston vastuulla olevista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista.**
- TE-palveluiden hankinnat siirtyvät ELY-keskuksista kunnille, TE-toimistot lakkautetaan.
- Valtio vastaa eräistä keskitetyistä palveluista (sijoitettu KEHA-keskukseen):
  - valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut
  - tiedolla johtaminen
  - eräät muut valtakunnalliset palvelut, kuten valtakunnalliset neuvontapalvelut ja kv-rekrytoinnin palvelut
- Lisäksi ELY-keskuksilla alueellisen työllisyyden ja työelämän edistämisen tehtävä, johon sis. elinkeinoelämän ja **yritysten koulutus- ja osaamistarpeiden seuranta ja ennakointi** sekä alueellisten työmarkkinoiden kokonaiskuvan ylläpitäminen.
- Samaan aikaan TE24-uudistuksen kanssa toimeenpannaan **kotoutumislain kokonaisuudistus**, jolla on yhtymäkohtia TE-palvelujen uudistukseen.
  - Työnhakijoina olevien kotoutuja-asiakkaiden palvelut järjestetään osana työvoimapalveluita.

Valmistelutyön priorisointi alueilla ja kansallisesti

- Toimeenpanon valmistelu on **edellyttänyt selkeää priorisointia**:
  - **Mitä on tehtävä sujuvan siirron varmistamiseksi ennen 1.1.2025, jotta muutos ei näy asiakkaille** (esim. asiakassiirrot, henkilöstön siirtyminen, palvelujen ja palvelupisteiden organisoiminen, tietojärjestelmät)
  - **Mitä voidaan tehdä myöhemmin sujuvien palveluiden ja ekosysteemiratkaisujen kehittämiseksi** (esim. palveluverkoston ja yhteisten toimintamallien edelleen kehittäminen)
- Valtakunnallisen valmistelun tuki on osaltaan varmistanut, että kunnilla on kaikki tieto ja valmiudet huolehtia henkilö-, työnantaja- ja yritysasiakkaiden palvelujen jatkuvuudesta heti vuoden vaihteesta alkaen.
- Kuntien tehtävänä on puolestaan ollut rakentaa ja varmistaa tarvittavat keskeiset toiminnot työllisyysalueille näiden prioriteettien mukaisesti.
- **Alueellisen yhteistyön ja palveluekosysteemin sekä palveluiden kehittäminen jatkuvat myös tehtävien siirron jälkeen 1.1.2025 ->**

1.1.2025 ->

- **Kuntien rooli** aluekehittämisen toimijoina vahvistuu merkittävästi.
- Työllisyyden edistämisestä tulee yksi kuntien suurimmista tehtävistä
- Kunnilla kaikki mahdollisuudet rakentaa ja kehittää uutta ja tehokkaampaa palvelujärjestelmää, mutta vaikuttavuus edellyttää **laajaa yhteistyötä ja yhteiskehittämistä**.
  - Nyt fokus priorisoitava henkilöasiakkaiden toimeentulon katkeamattomuuteen ja palvelujen jatkuvuuteen
  - Seuraavana fokuksessa **toimijaverkoston yhteistyön kehittäminen ja vahvistaminen sekä yhteisen tilannekuvan luominen:**
    - alueelliset elinvoiman kärjet
    - yhteiset selkeät tavoitteet
    - yhteinen tiedolla johtaminen
    - yhteiset asiakkaat elinkeino- ja työllisyyskentällä

Ammatillisella koulutuksella merkittävä rooli

- Ammatillisella koulutuksella on merkittävä rooli TE24-uudistuksessa: jatkuva oppiminen ja osaamisen kehittäminen ovat keskeisiä tekijöitä työllisyyden ja alueiden elinvoiman edistämässä.
  - Alueiden työllisyyden ja elinvoiman kannalta on suuri merkitys sillä, minkälaisia osaamispalveluita koulutuksen järjestäjä toiminta-alueellaan tuottaa.
  - Koulutuksen tarjonnan monipuolisuus ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaaminen korostuvat.
  - Onnistunut ohjaus edellyttää kokonaisnäkemyistä alueen osaamistarpeista niin lyhyellä, keskipitkällä kuin pitkällä tähtäimelläkin. Ennakoinnin merkitys ja tiedolla johtaminen korostuvat onnistuneessa ohjausprosessissa.
  - Kuntien strateginen ohjausrooli korostuu – onnistuneet valinnat tukevat alueellista työllisyyspalveluita ja elinkeinopolitiikkaa.
  - Ammatillisen koulutuksen uudistuva rahoitusjärjestelmä (HE 161/2024) ja TE24/kuntien kannustava rahoitusmalli luovat vahvan taloudellisen kannusteen ammatillisen koulutuksen ja työllisyysalueiden välisen yhteistyön kehittämiseen.

Tuotantotavat

Yleisiä palvelutuotannon ratkaisuja

Omana tuotantona

- Pääasiallisesti henkilöasiakkaan palveluprosessi
- Työnvälitys
- Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut
- Lakisääteiset yritys- ja työnantaja-asiakkaiden palvelut
- Ammatinvalinta- ja uraohjauspalveluja
- Monialainen asiakasprosessi
- Osin valmennuksia, asiantuntija-arvioita

Sidosyksikköhankintana

- Työvoima- ja kotoutumiskoulutuksia
- Valmennuksia
- Osin tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja, ammatinvalinta- ja uraohjauspalveluja, asiantuntija-arvioita
- Työ- ja koulutuskokeilut
- Osaamisen kehittämisen palveluja

Tuotantotavat

Yleisiä palvelutuotannon ratkaisuja

Ostopalveluna

- Työvoima- ja kotoutumiskoulutukset
- Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja, valmennuksia, asiantuntija-arviointeja
- Starttirahalausunnot
- Muutosturvakoulutukset
- Yhteishankintakoulutukset
- Osin työnantajapalveluja
- Koulutuskokeiluja
- Ammatinvalinta- ja uraohjausta
- Maahanmuuttajien alkukartoitus
- Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

Toinen kunta tai kuntayhtymä tuottaa

- Ostopalveluissa, työvoimakoulutusten järjestämisessä yhteistyö
- Hankinnat keskitettynä toiselta työllisyysalueelta
- Erityisosaamista vaativat palvelut (muutosturvapalvelut, merityönvälitys)

Työvoimapalveluiden valmistelutilanne 09/24

TE24 hankinnat -työryhmä toteutti työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta kyselyn, jonka tarkoituksena on saada yleiskuva työvoimapalveluiden valmistelutilanteesta työllisyysalueilla. Kysely lähetettiin kaikille 45 työllisyysalueelle 4. syyskuuta 2024, ja vastausaikaa oli 20. syyskuuta 2024 asti. Kyselyyn saatiin vastauksia yhteensä 19 työllisyysalueelta, jotka edustivat kattavasti eri puolilla Suomea sijaitsevia työllisyysalueita. Kyselyn tavoitteena oli

- 1. Kartoittaa alueellista valmistelutilannetta** työvoimapalveluiden järjestämisen osalta.
- 2. Selvittää, miten työllisyysalueet aikovat toteuttaa** laissa (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä) määritellyt työvoimapalvelut.
- 3. Selvittää, onko työllisyysalueilla tarjolla** muita kuin laissa määriteltyjä työllistymistä edistäviä palveluita.
- 4. Luoda yleiskuva TE24-valmistelun tilanteesta** ja hyödyntää tuloksia TE24-uudistuksen valtakunnallisessa valmistelussa TE24 Hankinnat -työryhmä sekä TE24 Palvelut ja digitalisaatio -valmisteluryhmien syksyn 2024 kokouksissa.
- 5. Arvioida ja suunnitella mahdollisten tukitoimien tarvetta** työllisyysalueiden valmistelun tueksi kyselyn tulosten pohjalta.

Kyselyn sisältö

	Taustatiedot	Työllisyysalueen nimi
	Palveluiden tuotantotavat	Siirtyvä sopimus, oma tuotanto, In house, kilpailutus ja ei järjestetä
	Palvelut	kotoutumiskoulutus, yhteishankintakoulutus, yrittäjäkoulutus, muu työvoimakoulutus, työnhakuvalmennus, työhönvalmennus, uravalmennus, monikielinen yhteiskuntaorientaatio, osaamis- ja ammattitaito-kartoitus, työkyvyn tutkimukset ja arvioinnit, yrittäjävalmiuksien ja yritystoiminnan edellytysten arvioinnit ja kotoutumisen edistämiseksi annetun lain mukaiset alkukartoitukset
	Palveluiden tarjonta, tulosperusteiset hankinnat ja koetut haasteet	
	Muita työllistymistä ja kotoutumista edistäviä palveluita	Vastaajia pyydettiin ilmoittamaan, mitä muita palveluja järjestetään ja millä tavoin ne tuotetaan (esim. hankkeiden kautta).
	Tulosperusteiset hankinnat	Vastaajia pyydettiin ilmoittamaan, mitä palveluita aiotaan tuottaa tulosperusteisina hankintoina
	Haasteet	Vastaajia pyydettiin kuvaamaan, millaisia haasteita on noussut esiin palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Yhteenveto palveluiden tuottamisesta

Täydentävät palvelut ja palveluiden kehitystyö

- Työllisyysalueilla on suunnitteilla ja käynnissä useita muita työllistymistä ja kotoutumista edistäviä palveluja, jotka täydentävät laissa määriteltyjä työvoimapalveluja. Nämä palvelut ovat usein kuntien hankkeiden kautta järjestettyjä ja niitä käytetään asiakasohjauksen tukena. Palvelut ovat luonteeltaan valmennustyyppisiä ja työnhakua tukevia, mutta kunnat pilotoivat myös uusia palvelumuotoja.
- Monet kunnat hyödyntävät omia ekosysteemejään palvelutuotannossa, mukaan lukien kehittämissyhtiöt, vapaan sivistystyön toimijat ja hankkeet. Palvelutarjonta räätälöidään tarpeen mukaan, ja osa palveluista, kuten kotoutumispalvelut, hoidetaan kunnissa itsenäisesti. Kotoutumispalveluissa korostuu muun muassa monikielisen yhteiskuntaorientaation hankinta.
- Useissa kunnissa on käynnissä hankkeita, kuten työnhaku- ja työhönvalmennusta vieraskielisille ja työkyvyn tutkimuksia. Joissakin kunnissa järjestetään myös matalan kynnyksen kuntouttavaa työtoimintaa ja CV-pajoja. Lisäksi kansainväliseen rekrytointiin ja osaajien houkutteluun on omaa tuotantoa, ja korkeasti koulutettujen maahanmuuttaneiden työllistämiseen tähtääviä hankkeita toteutetaan ostopalveluina.
- Jotkut kunnat, kuten Kouvola, suunnittelevat laajempia kokonaisuuksia, kuten International House -palveluja, jotka tarjoaisivat mikro- ja pk-yrityksille liiketoiminnan kehittämisspalveluja yhteistyössä elinkeinoyhtiöiden kanssa.

Tulosperusteiset hankinnat

- Vastauksista käy ilmi, että tulosperusteisten hankintojen toteuttaminen työllisyysalueella ei ole vielä ajankohtaista. Useat vastaajat kertovat, että tällä hetkellä tulosperusteisia hankintoja ei ole suunniteltu, lukuun ottamatta joitakin pieniä osia, jotka siirtyvät aiemmista sopimuksista. Toiset vastaajat mainitsevat, että tulosperusteisuus saattaa tulla mukaan myöhemmin, ja se on suunnittelun ja valmistelun alla.
- Muutamit vastaajat ovat maininneet, että valmennuspalvelut voisivat olla potentiaalinen kohde tulosperusteisille hankinnoille tulevaisuudessa, erityisesti vuonna 2025, jolloin niiden suunnittelu ja mahdollinen pilotointi aloitetaan.
- Tulosperusteisten hankintojen kehittäminen on vasta suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa joillakin työllisyysalueilla.

Ylialueellinen yhteistyö

- Työllisyysalue voi sopia viranomaiselle kuuluvan toimivallan siirtämisestä toiselle työllisyysalueelle. Esim. merityönvälitys, joka keskitetään Turun työllisyysalueelle.
- Työllisyysalueet voivat sopia tiettyjen palvelujen tuottamisesta ylialueellisesti yhteistyössä muiden työvoimaviranomaisten kanssa.
- Suuressa osassa työllisyysalueita ylialueellista yhteistyötä tarkoitus toteuttaa erityisesti hankintojen muodossa. Tällaisia hankintoja ovat yleisimmin koulutus- ja valmennuspalvelut.
- Muita mahdollisia ylialueellisesti toteutettavia tehtäviä:
  - Erikoisosaamista vaativat tehtävät
  - Muutosturvapalvelut
  - Maksatustehtävät
  - Työvoiman liikkuvuuden edistäminen
  - Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut

Tiedon ja hyvien käytäntöjen jakaminen sekä osaamisen tuki ja vahvistaminen ei katso työllisyysaluerajoja - muutos tehdään yhteistyössä

Valtiolla ohjausrooli

- **Valtio vastaa työvoimapalvelujärjestelmästä ja sen toimivuudesta valtakunnan tasolla.**
- **Yleinen ohjaus ja kehittäminen** kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle.
- **KEHA-keskuksen roolia vahvistetaan** valtakunnallisen työllisyydenhoidon palvelujärjestelmän ohjauksen toimeenpanossa.
- Valtioneuvosto vahvistaa **hallituskausittain** työllisyyden edistämisen **valtakunnalliset tavoitteet**, joiden toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain.
  - Tavoitteet vahvistetaan ensimmäisen kerran VN:n yleisistunnossa 12/2024.

Työvoimapalvelujen kansallisen ohjauksen kokonaisuus

Valtakunnalliset tavoitteet

- Valtioneuvosto asettaa hallituskausittain
- Strategisen tason tavoitteita
- Seurataan vuosittain mm. yhteistyö- ja seurantakeskusteluiden yhteydessä

Työllisyyden edistämisen neuvottelukunta

- Valtioneuvosto asettaa
- Seuraa ja ennakoii palvelujärjestelmän toimivuutta
- Tukee TEM:iä työvoimapalvelujen ohjauksessa

Yhteistyö- ja seuranta keskustelut

- Työvoimapalvelujen järjestämisen tuki ja kehittäminen sekä seuranta- ja analyysi
- ELY-keskus järjestää alueensa työvoimaviranomaisille
- Tukevat kokemusten vaihtoa

Neuvottelumenettely

- TEM voi käynnistää työllisyysalueen kanssa, mikäli kyky järjestää palveluja on kahden peräkkäisen vuoden aikana merkittävästi heikentynyt
- Lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaaminen
- Toimintasuunnitelma

Lisäksi TEM seuraa, että työllisyysalueet täyttävät järjestämislain edellytykset

Toimijoiden keskeisimmät roolit työllisyyden edistämässä

TEM JA VALTIONEUVOSTO

- Työvoimapolitiikka
- Työvoimapalveluiden yleinen ohjaus, kehittäminen ja seuranta
- Asettaa valtakunnalliset tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista hallituskausittain
- Työllisyyden edistämisen neuvottelukunta
- Äkillisten rakennemuutoksien koordinointi ja tuki

ELY-KESKUS

- Alueellisen elinvoiman ja elinkeinojen edistämiseen liittyvät tehtävät
- Alueellisten työmarkkinoiden kokonaiskuva
- Alueellinen ennakointitieto
- Järjestää yhteistyö ja seurantakeskustelut työllisyysalueille

YHTEISTYÖ

KEHA-KESKUS

- Palvelujärjestelmästä saatavan tiedon keruu ja analysointi valtakunnallisesti ja alueittain
- Valtakunnallisen tietovarannon, palvelualustan ja asiakastietojärjestelmän kehittäminen ja ylläpito
- Tuottaa valtakunnallisia palveluita työvoimapalveluiden järjestämislain mukaisesti

TYÖLLISYYSALUEET

- Palveluiden tarpeen, määrän ja laadun määrittäminen
- Palveluiden järjestäminen
- Palveluiden tuottamistapa
- Palvelujen yhdenvertainen saatavuus

Yhteinen tietovaranto arvioinnin pohjana

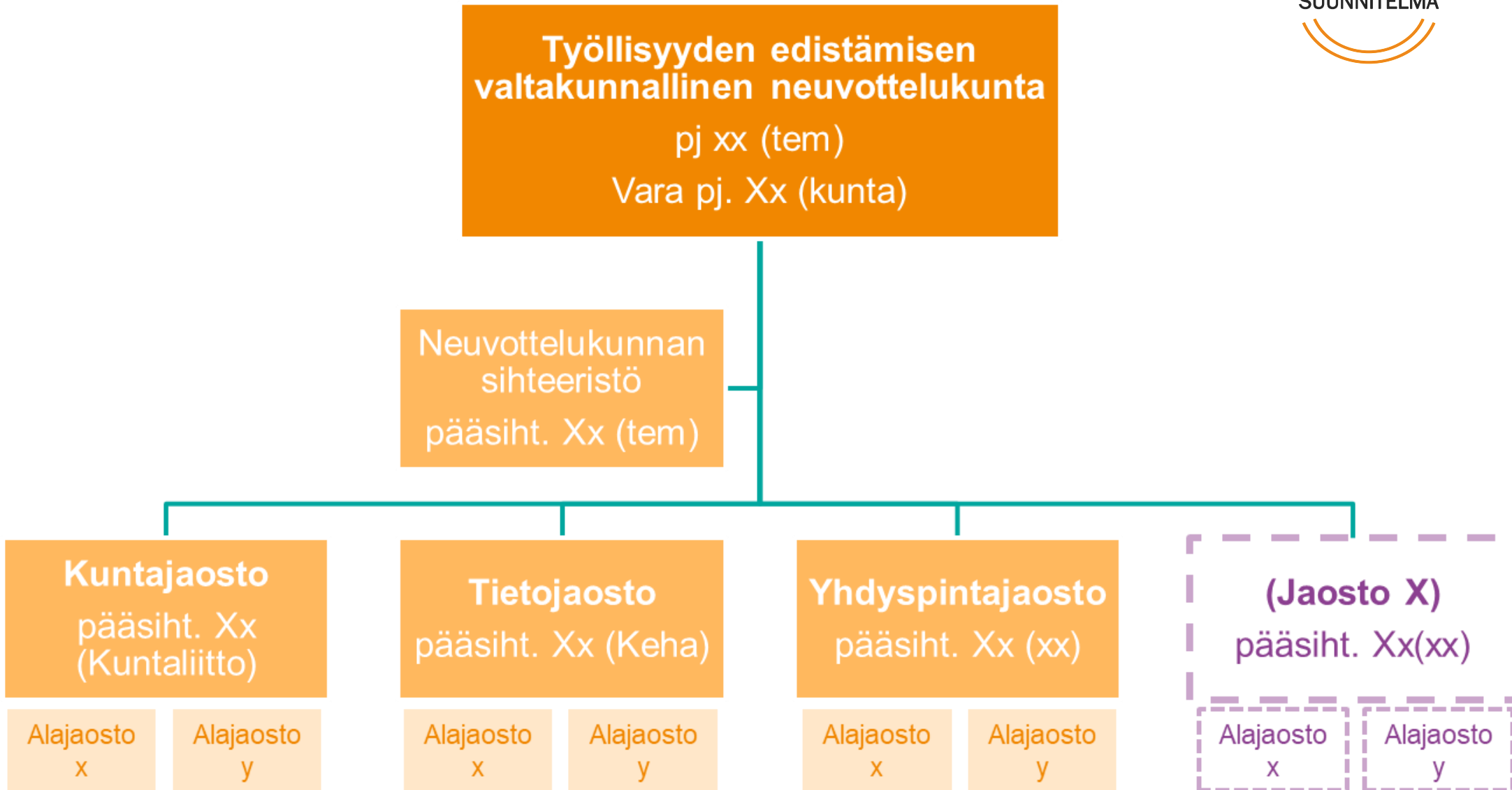
- TE24 -uudistuksen perustuksiin luotiin kansallisen tietojärjestelmän käyttövelvoite, jonka myötä syntyy yhteinen tietovaranto
- Yhteinen valtakunnallinen tietovaranto on tärkeä voidaksemme arvioida tuloksellisuutta, johtaa tiedolla ja tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.
- KEHA-keskus tulee tuottamaan arviointitietoa sekä ministeriön että työllisyysalueiden oman päätöksenteon tueksi
- **Tarkoituksena on tukea tietoon perustuvaa vuorovaikutusta toimijoiden välillä**
- Kunnat saavat käyttöönsä kattavan raportointikokonaisuuden, joka tukee myös operatiivista johtamista ja tuo läpinäkyvyyttä kuntien omaan toimintaan
- Laadukkaiden mittarien myötä pystymme jatkossa käymään yhteiseen tietoon perustuvaa keskustelua palvelujärjestelmästä sekä palveluiden toimivuudesta ja vaikutuksista
- Kehittämistoimien tulee olla tietoon perustuvia, jotta uudistuksesta saadaan sekä alueilla että valtakunnallisesti ne hyödyt ja tulokset, joita sillä tavoitellaan – työllisyyden kasvua ja elinvoiman vahvistumista kaikkialla Suomessa.

Neuvottelukunnan tehtävät (Järjestämislaki 22§)

Neuvottelukunnan tehtävänä on

- tukea työ- ja elinkeinoministeriötä työllisyyden edistämisen ohjaamisessa,
- seurata ja ennakoida palvelujärjestelmän toimivuutta ja
- käsitellä työllisyyden edistämistä koskevia kehittämistarpeita.
- Neuvottelukunta **antaa hallituskausittain valtioneuvostolle selvityksen palvelujärjestelmän tilasta ja palvelujen järjestämisen edellytysten toteutumisesta**, ml. rahoitusjärjestelmän toimivuus ja järjestämisvastuun kriteerien tarkoituksenmukaisuus. Neuvottelukunta voi samalla tehdä esityksiä lainsäädäntöön tehtävistä ja muista muutoksista.
- Neuvottelukunta käynnistää toimintansa keväällä 2025.

Neuvottelukunnan organisoituminen

Kiitos huomioostanne!

Lisätieto TE24-uudistuksesta:

<https://tem.fi/te-palvelut-2024-uudistus>

<https://tyomarkkinatori.fi/uudistukset24/etusivu>

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TE-palvelut 2024